

prvního soudu v odvolání nenapadeným a do rozsudku odvolacího soudu přešedším, že výhrada byla smluvena. Nižší soudy, zodpověděvše onu otázku, jak již naznačeno, záporně, nepochybily. Jak nauka, tak i judikatura (srovnej na příklad Krainz-Ehrenzweig II/I Šu 364 III, Dr. Mayr I, 2, rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu ve Vídni ze dne 10. září 1907, č. 11.529 GU. n. ř. 3895 a plenární rozhodnutí téhož soudu ze dne 23. května 1916, pres. 176/16, kniha judikátů č. 246 úř. sb. č. 1712) jsou v tom za jedno, že při tržové smlouvě s výhradou práva vlastnického až do zaplacení kupní ceny nabývá prodávatel nároku na zaplacení tržové ceny, vlastnictví k prodané věci že mu však zůstává až do splnění podmínky jeho převodu, to jest až do zaplacení kupní ceny. Žaluje-li o zaplacení, po případě i exekučně kupní cenu vymáhá, uplatňuje prodávatel toliko ono své obligační oprávnění, tím však jeho výhrada vlastnictví a jeho vlastnické právo zůstávají nedotčeny. Vlastnictví a jeho výhrada pro prodávatele zaniká oněmi úkony toliko tehdy, když z okolností, na příklad z toho, že vedena jest exekuce na prodaný předmět, což se nesrovnává s vlastnickým právem prodávatele k předmětu a nutí k závěru, že od výhrady vlastnictví bylo upuštěno, vyplývá, že výhrady vlastnického práva a vlastnictví bylo se vzdáno a že výhrada a vlastnictví zanikly. V případě, o který jde, nebyla, jak uvedeno, na stroj exekuce žalovaným pro kupní cenu vedena, také jiné okolnosti, z nichž by upuštění od výhrady vlastnictví a vzdání se práva vlastnického vyplývalo, nebyly ani tvrzeny ani prokázány a proto nižší soudy, nanejvýš soud odvolací právem usoudily, že žalovaný tím, že kupní cenu zažaloval a pro ni exekuci vedl, nepřestal býti vlastníkem sporného stroje, že vlastnictví stroje, protože kupní cena zaplacená není, na žalobkyni nepřešlo a že následkem toho žalobní žádost za odsouzení žalovaného k vydání stroje, pokud se opírá o vlastnictví žalobkyně k spornému stroji, není oprávněna (§ 369 obč. zák.). Pokud se žalobkyně v druhé řadě domáhá vrácení stroje také z důvodu, že žalovaný jí stroj svémocně, pomínuv úřad, totiž řádný právní pořad, z držení odejmul, dlužno zamítavý výrok napadeného rozsudku také v tomto směru, byť i z odchýlných důvodů potvrditi. Nárok na vrácení věci, odvozovaný ze svémocného odnětí z držby (§ 346 obč. zák.) — o právo k držbě a jeho ochranu (§ 459 c. ř. s.) se zde nejedná — nelze podle platného práva, jak tento nejvyšší soud ve svém rozhodnutí sb. n. s. čís. 3765 zevrubně dovodil, uplatňovati v řízení řádném, nýbrž toliko žalobou pro rušenou držbu v řízení podle §§ 454—460 c. ř. s., kterou však nutno podati ve lhůtě Šu 454 c. ř. s. Této žaloby a v této lhůtě žalobkyně podle spisů nepodala a následkem toho její nárok na vrácení věci v tomto sporu v druhé řadě uplatňovaný není již oprávněn. Byl tudíž právem zamítnut.

Čís. 4994.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.).

Ku povolení rozluky pro nepřekonatelný odpor se vyžaduje souhlas druhého manžela (§ 16 c) zákona) v době povolení rozluky, nestačí svolení při předchozím rozvodu pro případ rozluky.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1925, R II 67/25.)

Žádost manžela, by byla povolena rozluka manželství, rozvedeného dobrovolně od stolu a lože dne 28. ledna 1921, byla s o u d e m p r v é s t o l i c e zamítnuta. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. D ů v o d y: Že manželství mezi stranami bylo soudem rozvedeno usnesením krajského soudu v Olomouci ze dne 28. ledna 1921, tedy po působnosti zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., není rekursen napadeno. V takovém případě mohla podle Šu 16 písm. c) rozl. zák. býti povolena k žádosti stěžovatele rozluka manželství jen tehdy, kdyby byl druhý manžel s rozlukou souhlasil. Že však souhlas obou rozvedených manželů s rozlukou není prokázán, vysvítá z protokolu ze dne 27. prosince 1924, dle něhož právní zástupce manželky v její přítomnosti prohlásil, že s rozlukou nesouhlasí. Tento nesouhlas druhého manžela zabránil proto v tomto případě povolení rozluky cestou nespornou (§ 16 písm. c) roz. zák.). Ovšem recurs namítá, že první soud nebral ohled na to, že strany, uzavírajíce na soudě smír, dle něhož se dohodly na rozvodu, prohlásily také závazně, že dávají souhlas k rozluce manželství pro případ, že některá z nich po uplynutí zákonné lhůty zakročí o rozluku. Než k prohlášení tomu nemohlo býti a nebylo prvním soudem právem přihlíženo. O tom, zdali je tu souhlas rozvedených manželů k rozluce, náleží podle Šu 16 rozl. zák. přesvědčiti se soudu teprv, když žádost o rozluku některým z manželů byla podána. Jde tu přirozeně o zjištění souhlasu v době podané žádosti, tudíž přítomné. Prohlášení z dřívější doby nemůže míti významu a soudu nelze také k němu přihlížeti, kdyžť jest mu z úřední moci v zájmu veřejném zjistiti, zda jest tu souhlas v přítomné době.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu, neshledav podmíněk Šu 16 nesp. říz.

Čís. 4995.

Jest přípustným převod exekučních práv plynoucích z §§ 308 a 322 ex. ř. zároveň s vymáhanou pohledávkou na singulární nástupce.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1925, R II 76/25.)

Usnesením ze dne 30. března 1923 byla Adolfu Sch-ovi jako vymáhajícímu věřiteli k vydobytí jeho vykonatelné pohledávky 90.000 Kč příkázána k vybrání zabavená jím knihovní pohledávka manželů Františka a Boženy S-ových v částce 82.650 Kč, zajištěná na nemovitostech, připsaných poddlužnici Růženě K-ové. V rámci svých oprávnění, plynoucích z ustanovení §§ 308 a 322 ex. ř., vymohl si vymáhající věřitel rozsudek ze dne 16. dubna 1924 proti Růženě K-ové, jako vlastníci hypoteky a byla mu pro zbytek pohledávky manželů S-ových 38.174 Kč 24 h povolena exekuce vnucenou dražbou nemovitostí Růženy K-ové usnesením ze dne 10. června 1924. Listinou ze dne 22. července 1924 postoupil Adolf Sch. svou pohledávku i s exekučními právy, pro ni vydobytými, manželům B-ovým. Žádost Růženy K-ové, by bylo zastaveno dražební řízení, povolené usnesením ze dne 10. června 1924, s o u d p r v é s t o l i c e zamítl, r e k u r s n í s o u d dražební řízení zrušil.